

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΚΟΝΤΙ

Ο ΣΑΛΤΙΜΠΑΓΚΟΣ

— Όριστε, κύριοι, νά δῆτε και νά θαυμάσετε τὸ ἀξιοπεριεργὸ θέαμα... Ἐγὼ και ὁ θιασός μου δὲν κάνουμε ἀφύσικα πράγματα... Ὅτι κάνουμε τὸ μάθαμε χάρι στὴν ὑπομονή μας και στὴ δεξιότητά μας. Ἀλλὰ γιὰ νά μὴ σὰς κουράζω μὲ τὰ λόγια μου θὰ ἀποδείξω τὴν ἰκανότητά μου.

Και ὁ συμπαθὴς σαλτιπάγκος Λολῶ ἄρχισε νά μιμῆται τὸ καναρίνι.

— Τίου... τίου... τίου... τίου... τίου... Κάνουν, κύριοι, τὰ καναρίνια καλλίτερη τραλλία ἀπὸ αὐτή;

Κατόπιν ἐμιμήθηκε ὁραϊότατα τὸ λάλημα τοῦ ἀηδονιοῦ, τοῦ σπίνου και πολλῶν ἄλλων πουλιῶν. Ἐπειτα ἐμιμήθη μόνος του ὁ λόκληρη ὀρχήστρα.

Οἱ λιγοστοὶ διαβάτες εὐχαριστήθηκαν ἀπὸ τὰ δοκιμαστικὰ αὐτὰ περῶματα και μῆτην στὴν παράγκα πού χρησίμευε γιὰ θέατρο τοῦ σαλτιπάγκου Λολῶ.

Αὐτὸ εἶταν ἡ ἀρχή. Σὲ λίγο διάφοροι περιεργοὶ ἄρχισαν σιγά-σιγά νά προσέρχονται.

Ὁ Λολῶ βλέποντας ὅτι τὸ Κρινὸν ἄρχισε νά προσέρχεται, πλησίασε τὸν ὑπηρετὴν τοῦ Γκιουγιῶρ, ὁ ὁποῖος ἔκανε και τὸν ἡθοποιὸ και ὁ ὁποῖος μαζὺ μ' αὐτὸν και τὴ γυναίκα του ἀποτελοῦσε ὄλο τὸ θιασο και τοῦ εἶπε :

— Μείνε ἐσὺ ἐδῶ και ἐγὼ πάω νά δῶ τὸ παιδί μου.

Καὶ ἔφυγε μὲς' ὀπὸ τὰ παρασκήνια.

Μὲ λίγους διασκελισμοὺς ἔφτασε σὲ ἕνα ἡμάξι, ἀπὸ αὐτὰ πού, ὡς γνωστὸν, χρησιμεύουν γιὰ σπῖτια σὲ ὄλους τοὺς σαλτιπάγκους και ἀφοῦ ἔσπρωξε τὴν πόρτα ἐρώτησε μὲ ἀγωνία μιὰ γυναίκα ντυμένη μὲ μαγιὸ κόκκινο.

— Λοιπὸν τί κάνεις ; Εἶναι καλλίτερα.

Ἡ γυναίκα δενάπάντησε. Ἡ θλιμένη ὄμως ὄψη της και τὸ κλωμὸ χρώμα τοῦ προσώπου της φανέρωναν τὴν θγωνία της. Ἀ, ἡ θλίψη τῆς μητέρας μιλοῦσε και εἰν' ἀλήθεια πὸς τὰ μάτια εἰν' ὁ καθρέφτης τῆς ψυχῆς.

Ὁ Σαλτιπάγκος κατάλαβε και προχώρησε πρὸς τὸ βάθος ὅπου βρισκόταν ἕνα κρεβάτι και ἔσκυψε πάνω ἀπ' αὐτὸ.

Ἐκεῖ κοιμώτανε ἕνα παιδάκι κατάκλωμο, μὲ μελανιασμένα βλέφαρα μὲ τὰ χεῖλια μισόκλειστα και σβυσμένα, μὲς' ἀπὸ τὰ ὀποια ἔβγαινε ἕνα παχὺ και θερμὸ φύσημα.

Τὸ δυστυχισμένο παιδάκι εἶχε βγάλει τὸ ἕνα του χερί ἔξω ἀπὸ τὴν κουβέρτα. Ὁ πατέρας τὸ πῆρε, τὸ χάιδεψε, τὸ φίλησε κ' ἔπειτα μὲ προσοχή σάν νά ἐπρόκειτο νά σπῶση τὸ ἔβαλε κατ' ἀπ' τὴν κουβέρτα.

Ἀ, δὲν εἶταν πιά ὁ ἴδιος ὁ Λολῶ, ὁ Σαλτιπάγκος. Θὰ μπορούσε κανεὶς νά πῆ ὅτι μιὰ μαγικὴ ράβδος τὸν εἶχε μεταμορφώσῃ εἶταν ὁ Λολῶ, ὁ πατέρας.

Ἐπὶ πολὺ ὄρα εἶχε προσηλωμένο τὸ βλέμμα του ἀπάνω στὸ παιδί. Ἐπειτα σήκωσε τὸ κεφάλι και ἀποτενιόμενος στὴ γυναίκα του τὴν ἐρώτησε :

— Ἐκλαψε ;...

— Ὄχι, δὲν μπορεί πιά νά κλάψῃ, ἀπάντησε ἐκεῖνη και τὰ δάκρυα ἄρχισαν νά τρέχουν ἀπὸ τὰ μάτια της.

— Γιὰ νά ἰδοῦμε, Μαρία... Μὴν ἀγοροπτεύεσαι. Θὰ μαζέψουμε ἀπόψε μερικὲς πεντάρες και θὰ τοῦ ἀγοράσουμε τίποτε... κανένα φάρμακο... ἴσως ἂν μὰς φτάσουν τὰ λεπτὰ νά φωνάξουμε και τὸ γιατρό. Ἀπόψε θὰ πῶμε καλὰ, ἡ παράγκα κάτω εἶνε σχεδὸν γεμάτη, γιὰτὶ ἀναγκάστηκα και βγήκα ὄξω και παρεκάλεσα τοὺς διαβάτες, νά μπουῖν μέσα, ἀφοῦ πρῶτα γιὰ νά τοὺς πείσω τοὺς ἔκανα διαφορά πουλιά. Ἐτσι ἀπόψε ἐλπίζω πὸς θὰ μαζέψουμε κάτι τι περισσότερο. Ἀλλὰ δὲν μπορούμε νά φύγουμε και οἱ δύο ἀπὸ δῶ. Πήγαμε πρῶτα ἐσὺ και χόρεψε λίγο και ἐγὼ θὰ μείνω μὲ τὸ Γιωργάκη μήπως ἐπινηση... Στείλε μόνο τὸ Γκιουγιῶρ διὰ νά σηκωθῇ ἡ αὐλαία.

— Ναί, ἔχεις δίκιο, ἔτσι πρέπει νά γίνῃ, ἀπάντησε ἡ γυναίκα του. Σηκώθηκε, σκούπισε τὰ δάκρυα της και ἔκανε ἕνα βῆμα γιὰ ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα, ἀλλὰ ὁ ἀντρας της τὴν ἐσταμάτησε :

— Στάσου... τί κάνεις, δὲν μπορείς νά βγῆς ὄξω ἔτσι... τὸ πρόσωπό σου εἶν' ἐλεεινὸ... στάσου νά τὸ φτειάσω λίγο....

Καὶ μὲ τὴν ἄσρη μιὰς πετάστας σφουγγίσε λίγο τὸ πρόσωπό της.

— Ἐμπρός τώρα πῆγαμε και μὴ σὲ μέλει γιὰ τὸ Γιωργάκη. Σοῦ λέω πὸς διὰ νά γυρίσῃς θὰ εἶνε καλλίτερα.

Ὅταν ὁ Λολῶ ἔμεινε μόνος, πῆγε πάλι στὸ κρεβάτακι και ἔσκυψε πρὸς τὸ ἄρροστο.

Λίγες στιγμὲς τὸ παιδί ἔμεινε ἀκίνητο στὴν ἴδια θέση μὰ ἔξαφνα ἔκανε μιὰ σπασμοειδῆ κίνηση, ἀνοίξε λίγο τὰ χεῖλιάκια του και ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ σάν παράπονο.

Ὁ δυστυχισμένος πατέρας ἔσκυψε περισσότερο και φίλησε τὸ παιδί του.

Ἐκεῖνο ἔβγαλε ἀκόμη δύο στεναγμοὺς κ' ἔπειτα τίποτε.

Ἦσαν οἱ τελευταῖες του πνοές. Τὸ δυστυχισμένο παιδί

εἶχε πεθάνει.

Ὁ Λολῶ, συντετριμμένος ἔπεσε στὸ θερμὸ πτώμα τοῦ παιδιοῦ του και ἔμεινε ἐκεῖ ἀκίνητος, σάν λιποθυμισμένος.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀνοίξε ἡ πόρτα και μῆτην μέσα χαρούμενος ὁ Γκιουγιῶρ.

— Ἀρέντη, εἶπε, τὸ θέατρο εἶνε γεμάτο. Νά σηκώσουμε τὴν αὐλαία ; Δὲν χοράει πιά ἄλλος.

Ὁ πατέρας τραβήχτηκε ἀπὸ τὸ πτώμα τοῦ ἀγαπημένου του παιδιοῦ και χωρίς ν' ἀπαντήσῃ τρικλίζοντας, μῆτην σάν τρελλὸς στὴν παράγκα κ' ἀνέβηκε και στάθηκε λίγο πρὸ τῆς αὐλαίας πού ἀκόμα δὲν εἶχε σηκωθῆ και εἶπε μὲ φωνὴ πού τὴν ἀλλοίωωναν και τὴν διέκοπταν οἱ στεναγμοί.

— Κυρίες και κύριοι, δὲν θὰ γίνῃ παράστασις... Τὸ παιδί μου πέθανε. Μπορεῖτε νά πάρετε τὰ λεπτὰ σας ἀπὸ τὸ ταμεῖο, καθὼς θὰ βγαίνετε...

Μονάχα αὐτὲς τίς λίγες λέξεις εἶπε, ἀλλὰ μὲ τόνο τόσο σπαραχτικὸ, ὥστε μιὰ νεκρικὴ σιωπὴ ἐπικολοῦθησε, ἀλλὰ αὐτὸ μὸλις λίγα δευτερόλεπτα βάστηξε κ' ἀμέσως ἀπὸ παντοῦ ἀντήχησαν μπράβο και γέλια, γιὰτὶ ὄλοι ἐπίστεψαν πὸς ἡ σπαρακτικὴ αὐτὴ σκηνα ἦταν μὲσα στὸ πρόγραμμα. Αὐτὸς ὁμως ἔμεινε ἀκίνητος στὴ θέση του και φώναξε μὲ λυγμούς :

— Ἐνε ἀλήθεια... εἶνε ἀλήθεια... τὸ παιδί μου πέθανε... τὰ λεπτὰ σας θὰ σὰς ἐπιστραφοῦν.

Πάλι δὲν τὸ πιστεύσανε και τὰ χειροκροτήματα και τὰ μπράβο ξαναρχίσανε.

Ὁ δυστυχισμένος βλέπων τὸ πλῆθος νά χειροκροτῇ, ἐνῶ αὐτὸς ἐννοιοῦσε νά τοῦ σχίξῃ τὰ σπλάχνα του ἡ πιὸ μεγάλη θλίψη, ἔγινε ἔξω φρενῶν και ὁρμῶντας ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνα ἔτρεξε στὴν ἀμαξά του. Σὲ λίγο ξαναφάνηκε κρατώντας στὰ χερια του πού ἔτρεμαν τὸ πεθαμένο παιδί του.

Σ' ὄλο τὸ θέατρο μιὰ νεκρικὴ σιγὴ ἀπλώθηκε μπροστὰ στὸ τραγικὸ θέαμα τοῦ δόμοιου πατέρα πού χαροῦσε τὸ πεθαμένο παιδάκι του στὴν ἀγκαλιὰ του. Ἀπὸ τὰ μάτια τῶν θεατοῦ, φάν ἔθρῶπων τοῦ λαοῦ ἐργατικῶν, ἄρχισαν νά τρέχουν δάκρυα κ' ἕνας ἕνας σιωπηλοὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ θέατρο.

Σὲ λίγο τὸ θέατρο εἶχε ἀδειάσει. Μιὰ τραγικὴ ἡρεμία ἐβασίλευε και ὁ πατέρας στεκοταν ἀκόμα μὲ τὸ νεκρὸ του παιδί ἀκίνητος, βουβός, μπροστὰ στὴ σκηνα, ἐνῶ ἡ γυναίκα του, ἔτσι καθὼς εἶταν μὲ τὰ ρούχα τῆς παραστάσεως, εἶχε πέσει μπροστὰ πρὸς ἀναίσθητη.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔθαψαν τὸ παιδί. Κανένας ἀπὸ τὸ ἀκροατήριό δὲ θέλησε νά πάωι τὸ λεπτὰ του πίσω και χάρις σ' αὐτὴ τὴν εἰσπραξὴ μπόρεσαν νά θάψουν τὸ δυστυχισμένο παιδί τους οἱ πιὸ δυστυχισμένοι γονεῖς του... Ἐργο. Κόντι

